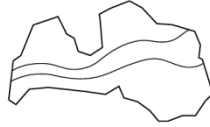

Valsts izglītības satura centrs

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Ekonomikas valsts 20. olimpiāde
3.posms
Tests (20 punkti)
2019.gada 5.martā

Dalībnieka kods:

Atzīmē pareizo atbildi apvelkot attiecīgo burtu (a, b, c vai d)!

Katrā jautājumā drīkst atzīmēt tikai vienu atbildi. Par katru pareizu atbildi – 1 punkts.

- Ja ienākumi palielinās par 10%, bet vitamīnu patēriņš pieaug par 15%, tad:
 - ienākumu elastības koeficients vitamīniem ir 0,66;
 - vitamīni ir pirmās nepieciešamības prece;
 - vitamīni ir luksusa prece,
 - vitamīni ir mazvērtīga prece.
- Kas liecina, ka prece A un prece B ir kopā lietojamas preces?
 - Abu preču pieprasījuma (cenas) elastības koeficienti ir lielāki par 1.
 - Abu preču ienākuma elastības koeficienti ir lielāki par 1.
 - Krusteniskās elastības koeficients ir pozitīvs.
 - Krusteniskās elastības koeficients ir negatīvs.
- Kas var izraisīt situāciju, ka šokolādes patēriņš samazinās un vienlaicīgi būtiski pieaug tās cena?
 - Samazinās kafijas pupiņu piedāvājums.
 - Palielinās kafijas pupiņu pieprasījums.
 - Vienlaicīgi palielinās kafijas pupiņu pieprasījums un to piedāvājums.
 - Samazinās kafijas pupiņu pieprasījums un palielinās to piedāvājums.
- Uzņēmums darbojas pilnīgas konkurences tirgū un gūst negatīvu ekonomisko peļņu. Kurš lēmums šajā situācijā ir ekonomiski pamatots?
 - Turpināt ražošanu, ilgstošā periodā būs peļņa.
 - Palielināt ražošanas apjomu.
 - Paaugstināt produkcijas cenu.
 - Likvidēt uzņēmumu.

5. Ja pilnīgas konkurences tirgū preces cena ir lielāka par galējiem ieņēmumiem (MR) un tie pārsniedz galējās izmaksas (MC), tad:
- jāpalielina ražošanas apjoms;
 - jāsamazina ražošanas apjoms;
 - jāpaaugstina preces cena;
 - pilnīgas konkurences tirgū šāda situācija nav iespējama.
6. Lietojot precī A, patērētājs lielāko kopējo derīgumu (TU) gūst tad, kad:
- galējais derīgums (MU) kļūst vienāds ar 0;
 - galējais derīgums (MU) ir maksimālais;
 - galējais derīgums (MU) samazinās;
 - pēc dotās informācijas nevar noteikt, jo nav zināma preces A cena.
7. Ēdot saldējumu, visvairāk kopējo derīgumu (TU) palielinās:
- pirmā porcija;
 - pēdējā porcija;
 - vidējā porcija;
 - tā, pēc kura iestājas piesātinājums.
8. Kā mainīsies sviesta līdzsvara cena un līdzsvara daudzums, ja paaugstināsies margarīna cena un palielināsies sviesta ražošanas izmaksas?
- Palielināsies gan līdzsvara cena, gan līdzsvara daudzums.
 - Līdzsvara cena noteikti paaugstināsies, bet līdzsvara daudzums var gan palielināties, gan samazināties, gan nemainīties.
 - Samazināsies gan līdzsvara cena, gan līdzsvara daudzums.
 - Līdzsvara cena samazināsies, bet līdzsvara daudzums palielināsies.
9. 2018. gadā nerealizētās produkcijas krājumi noliktavās palielinājās par 500 milj. eiro. Kā 2019. gadā vajadzētu mainīties investīcijām un reālajam iekšzemes kopproduktam (RIKP)?
- Gan investīcijām, gan RIKP vajadzētu palielināties.
 - Gan investīcijām, gan RIKP vajadzētu samazināties.
 - Investīcijām vajadzētu samazināties, bet RIKP – palielināties.
 - Investīcijām vajadzētu palielināties, bet RIKP – samazināties.
10. Kas veido starpību starp kopējām iekšzemes investīcijām un tīrajām iekšzemes investīcijām:
- nomaksātie nodokļi;
 - zaudējumi inflācijas dēļ;
 - amortizācijas atskaitījumi;
 - dividendēs sadalītā uzņēmumu peļņa.

11. Ar ko ir vienāds bezdarba līmenis pilnīgas nodarbinātības apstākļos:
- cikliskā bezdarba līmeni;
 - nodarbinātības līmeni;
 - frikcionālā bezdarba līmeni;
 - dabiskā bezdarba līmeni.
12. Ko izraisīs stimulējošās monetārās politikas īstenošana recesijas laikā?
- Procenta likmju samazināšanos, investīciju un kopējā pieprasījuma (AD) pieaugumu.
 - Procenta likmju paaugstināšanos, investīciju un eksporta samazināšanos.
 - Procentu likmju, investīciju un kopējā pieprasījuma (AD) samazināšanos.
 - Produktivitātes un reālā IKP samazināšanos.
13. Ja vienlaicīgi samazina pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmes un uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) likmes, tad:
- samazināsies naudas piedāvājums un pieaugs kredīt procentu likmes;
 - palielināsies naudas piedāvājums un samazināsies kredītu nodokļu likmes;
 - palielināsies mājsaimniecību patēriņš (C) un investīcijas (I);
 - palielināsies valdības izdevumi (G).
14. Cik eiro ir jānogulda uz trim gadiem, ja noguldījuma procentu likme ir 12% (aprēķina saliktos procentus), lai termiņa beigās banka aprēķinātu 140 eiro (IIN neņem vērā)?
- 114,76 eiro
 - 102,95 eiro
 - 99,65 eiro
 - 85,45 eiro
15. Ekonomikā ir makroekonomiskā stabilitāte. Kuru izmaiņu rezultātā vienlaicīgi var samazināties gan cenu līmenis, gan reālais IKP?
- Palielinoties kopējam pieprasījumam (AD).
 - Palielinoties kopējam piedāvājumam (AS).
 - Samazinoties kopējam piedāvājumam (AS).
 - Samazinoties kopējam pieprasījumam (AD).
16. Uzņēmuma vadība prognozēja, ka inflācijas temps būs 6% un par 6% palielināja arī darba samaksu, bet izrādījās, ka inflācijas temps bija 9%. Kā izmainījās strādājošo reālā darba samaksa?
- Samazinājās par 3%.
 - Samazinājās par 6%.
 - Palielinājās par 6%.
 - Palielinājās par 9%.

17. Lauksaimniecības zemes piedāvājums ir:
- a) elastīgs;
 - b) neelastīgs;
 - c) var būt gan elastīgs, gan neelastīgs;
 - d) var būt gan absolūti elastīgs, gan elastīgs.
18. Ja atceļ ievadmitu pārtikas produktiem, tad lauksaimniecības zemes pieprasījums iekšzemē:
- a) samazināsies;
 - b) palielināsies;
 - c) nemainīsies;
 - d) pēc dotās informācijas nevar noteikt.
19. Īstenojot stimulējošo fiskālo un stimulējošo monetāro politiku, panākt nodarbinātības un reālā IKP pieaugumu, nepalielinot cenu līmeni, var, ja makroekonomiskais līdzsvars bija izveidojies:
- a) Keinsa (horizontālajā) kopējā piedāvājuma (AS) segmentā.
 - b) Kopējā piedāvājuma (AS) līknes starpsegmentā.
 - c) Kopējā piedāvājuma (AS) līknes klasiskajā (vertikālajā) segmentā.
 - d) Pēc dotās informācijas nevar noteikt, jo nav zināms potenciālais IKP.
20. Pēc ASV dolāra kursa paaugstināšanās ASV tirgū par tādu pašu eiro daudzumu varēs nopirkt (*ceteris paribus*):
- a) lielāku preču daudzumu;
 - b) mazāku preču daudzumu;
 - c) tādu pašu preču daudzumu.
 - d) Dolāra kursa izmaiņas neietekmē eiro pirktspēju ASV tirgū.